Konstitutionsutskottets betänkande

1982/83:32

om ändringar i lagen (1963:633) om biskopsval, lagen (1970:940) om kyrkliga kostnader och lagen (1970:939) om förvaltning av kyrklig jord (prop. 1982/83:152)

Propositionen m. m.

I propositionen föreslås en ändring av 2 § lagen (1963:633) om biskopsval. Ändringen innebär att valkorporationen vid biskopsval i Luleå stift utökas med garnisonspastorn i Boden och kyrkoherden för samer.

Vidare föreslås i propositionen vissa ändringar i lagen (1970:940) om kyrkliga kostnader och lagen (1970:939) om förvaltning av kyrklig jord. Ändringarna är en följd av de beslutade reformerna om kyrkofonden och ekonomisk utjämning inom svenska kyrkan samt om formerna för den kyrkliga lagstiftningen m. m.

I lagen om kyrkliga kostnader finns regler om kyrkofonden och ekonomisk utjämning mellan kyrkliga kommuner. I samband med den förra året beslutade reformen av systemet för ekonomisk utjämning inom svenska kyrkan föreslogs bl. a. att systemet med ersättning för kyrkobyggnadsvirke skulle slopas (prop. 1981/82:158 s. 34). Riksdagen biföll propositionen (KU 1981/82:28, rskr 1981/82:309). 1982 års allmänna kyrkomöte framförde ingen erinran mot förslaget (skr 1982:8, KLU 1982:7, kskr 1982:11). I propositionen föreslogs inte några särskilda författningsåtgärder med anledning av förslaget i fråga.

Enligt vad som uttalas i den nu aktuella propositionen borde punkt 6 övergångsbestämmelserna till lagen om kyrkliga kostnader rätteligen formellt ha upphävts i samband med ändringarna i lagen förra året. Denna övergångsbestämmelse står emellertid kvar som gällande rätt trots beslutet att slopa ersättningsformen. Enligt propositionen bör bestämmelsen upphävas.

Propositionens förslag behandlades senast av 1983 års kyrkomöte med anledning av bl.a. regeringens skrivelse 1983:2. Kyrkomötet tillstyrkte regeringsförslagen med undantag av förslaget att upphäva nyssnämnda övergångsbestämmelse. I denna fråga anförde kyrkolagsutskottet (1983:11) följande.

Utskottet anser däremot att den ersättning som kan utgå enligt den aktuella övergångsbestämmelsen inte är av oväsentlig betydelse för de mindre församlingarna. Enligt utskottets mening bör man därför åtminstone avvakta en utvärdering av det nyss införda utjämningssystemet genom kyrkofonden innan man slutligt tar ställning till frågan om upphävande av bestämmelsen.

Motionerna

Med anledning av propositionen har väckts motionerna 1982/83:2359 av Sven-Erik Nordin m. fl. (c) och 1982/83:2371 av Göthe Knutson (m). I båda motionerna yrkas att riksdagen avslår förslaget till lagen om ändring i lagen (1970:940) om kyrkliga kostnader i den del som avser ersättning för kyrkobyggnadsvirke. Motionärerna ansluter sig till vad kyrkomötet anförde i frågan.

Utskottet

Som framgår av propositionen beslöt riksdagen förra året att slopa systemet med ersättning för kyrkobyggnadsvirke, vilket skedde i samband med att en ny lagstiftning om ekonomisk utjämning inom svenska kyrkan antogs. Utskottet har inte funnit anledning att nu inta annan ståndpunkt i frågan och avstyrker följaktligen motionerna.

Utskottet biträder även i övrigt propositionens förslag i sak. Dock bör den ändringen göras att ändringarna i lagen om kyrkliga kostnader bör träda i kraft bestämd dag, eller i likhet med de andra lagändringarna den 1 juli 1983.

Utskottet hemställer

1. beträffande *ersättning för kyrkobyggnadsvirke*
   att riksdagen med bifall till proposition 1982/83:152 i denna del och med avslag på motionerna 1982/83:2359 och 1982/83:2371 antar förslaget till lag om ändring i lagen (1970:940) om kyrkliga kostnader första dels-satsen,
2. beträffande *propositionen i övrigt*
   att riksdagen antar de framlagda lagförslagen med den ändringen att lagen om ändring i lagen (1970:940) om kyrkliga kostnader skall träda i kraft den 1 juli 1983.

Stockholm den 3 maj 1983

På konstitutionsutskottets vägnar
OLLE SVENSSON

Närvarande: Olle Svensson (s), Wivi-Anne Cederqvist (s), Hans Nyhage (m), Kurt Ove Johansson* (s), Gunnar Biörck i Värmdö (m), Sven-Erik Nordin (c), Sture Thun (s), Anita Modin* (s), Elisabeth Fleetwood (m), Karin Ahrland (fp), Nils Berndtson (vpk), Ingvar Björk (s), Bengt Kindbom (c), Birger Hagård* (m) och Ove Karlsson* (s).

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

Hans Nyhage (m), Gunnar Biörck i Värmdö (m), Sven-Erik Nordin (c), Elisabeth Fleetwood (m), Karin Ahrland (fp), Bengt Kindbom (c) och Birger Hagård (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 2 som börjar "Som framgår" och slutar "följaktligen motionerna" bort ha följande lydelse:

I likhet med årets kyrkomöte anser utskottet att den ifrågavarande övergångsbestämmelsen tills vidare bör finnas kvar i avvaktan på en utvärdering av det förra året införda ekonomiska utjämningssystemet inom svenska kyrkan. Enligt utskottets mening spelar möjligheten till ekonomisk ersättning från kyrkofondsmedel stor roll, speciellt i små och ekonomiskt resurssvaga församlingar.

dels att utskottet under mom. 1 bort hemställa

1. beträffande *ersättning för kyrkobyggnadsvirke*
   att riksdagen med bifall till motionerna 1982/83:2359 och 1982/83:2371 och med avslag på proposition 1982/83:152 i motsvarande del avslår förslaget till lag om ändring i lagen (1970:940) om kyrkliga kostnader första dels-satsen.

minab/gotab Stockholm 1983 75373